

Een nieuw visioen vol zachte energie

De Dansers denken graag in contrasten. Na het expressieve *Shake Shake Shake* was het tijd om te luisteren. En dus is er nu *Hush*: een hele andere voorstelling, met dezelfde groep performers. Zeven vragen aan artistiek leiders Guy Corneille en Josephine van Rheenen.

Wie zijn jullie en wat is jullie rol binnen deze voorstelling?

Josephine: “Als choreograaf ben ik heel veel dingen in het maakproces. Onlangs dacht ik: ik ben een coach. Ik bouw een kaartenhuis met al deze mensen en probeer ervoor te zorgen dat het niet in elkaar stort. In een voorstelling breng je heel veel dingen samen: de ideeën, de mensen die op de vloer staan, hoe ze daar staan, hoe alles eruitziet... Het voelt alsof ik een soort grote sneeuwbal construeer: als er aan de ene kant een klompje ijs bij komt, moet er aan de andere kant ook iets nieuws aan vast.”

Guy: “Ik ben muzikant en componist/songwriter, en ik dans en speel muziek in de voorstelling *Hush*, die ik samen met Josephine heb bedacht. Mijn rol is dus tweedelig: met één voet sta ik aan de kant van Josephine, en denk ik na over het concept en proces. Maar met de andere sta ik op de vloer, en probeer ik daar juist niet te veel mee bezig te zijn, en als performer het concept leven in te blazen.”

Guy: ‘Om goed te kunnen spelen moet ik niet teveel boven de voorstelling hangen, maar juist vertrouwen op de structuur en daarin mezelf helemaal geven.’

Jullie zijn beiden artistiek leider, maar wie heeft er in het maakproces het laatste woord?

Guy (lachend): “Zij is de eindbaas.”

Josephine: “Richting het einde van het proces maak ik wel de beslissingen, ja.”

Guy: “En op dat moment wil ik dat ook helemaal niet doen. Om goed te kunnen spelen moet ik niet teveel boven de voorstelling hangen, maar juist vertrouwen op de structuur en daarin mezelf helemaal geven.”

Hoe is het idee voor *Hush* ontstaan?

Guy: “Dat begon al bij onze voorstelling *Shake Shake Shake* uit 2019. Er was iets in de synergie tussen die groep spelers waar we mee door wilden gaan. Maar het moest natuurlijk niet eenzelfde voorstelling worden. *Shake* was erg vurig, en ging over zelfexpressie in muziek en dans. Maar we hadden ook een lied geschreven voor die voorstelling dat er uiteindelijk niet in is gekomen, en dat was *Hush*. Met die zachtere energie zijn we begonnen aan deze voorstelling.”

Josephine: “We hadden een nieuw visioen nodig voor deze groep mensen. Ik ging op zoek naar een contrast, en daar paste het woord *hush* heel erg bij, en het concept van luisteren. We vertrokken dit keer vanuit hele andere woorden en gevoelens, zoals requiem en troost.”

Guy “De thematiek van troost hebben we op een gegeven moment echter ook weer losgelaten. Dat gaat vaak zo.”

Josephine: “Het begint meestal met een thema waarover je denkt iets te gaan maken, maar op een gegeven moment geef je ook ruimte aan de voorstelling die aan het ontstaan is. Vervolgens kijk je naar dat thema en blijkt dat het er op een andere manier over gaat dan je gedacht had. Of je ontdekt dan pas wat je er eigenlijk over had willen zeggen. Uiteindelijk is troost aan het einde van het proces via de achterdeur toch weer naar binnen geslopen.

Josephine: ‘Het begint met een thema waarover je denkt iets te maken, en dan blijkt het er op een andere manier over te gaan’

Is die terugkeer naar luisteren ook ergens een statement in een polariserende wereld?

Josephine: “Het begon voor mij ook vanuit een gevoel van paniek en onrust, omdat ik steeds maar hoor over waar het fout gaat in onze samenleving. En als je daar alleen maar naar luistert, word je apathisch, gek of cynisch. Ik had behoefte aan een stem die zei: ‘Het komt ook wel goed.’ Er is veel bewustwording, boosheid en schuld, maar we moeten ook blijven samenkomen en verbinden om die bewustwording te kunnen dragen. Om de boel voor mezelf te balanceren had ik dus behoefte aan aandachtigheid voor elkaar.”

Guy: “Daarvoor heb je een hele andere instelling nodig dan voor wakker schudden en weerstand bieden. Het vergt een ander soort aandacht, een ander ritme.”

Guy: ‘Voor luisteren heb je een ander ritme nodig dan voor wakker schudden en weerstand bieden’

Hoe ziet jullie maakproces in de studio eruit?

Guy: “De eerste periode proberen we manieren uit om dans en muziek te maken die het gevoel overbrengen wat we zoeken. De muzikanten schrijven muziek, en Josephine bedenkt bewegingsprincipes die we gaan onderzoeken. We hebben voor *Hush* veel geëxperimenteerd met muziek die de dans volgt, in plaats van andersom. Als we iets vinden wat werkt, maken we daar materiaal mee, bijvoorbeeld in duo’s of solo’s. Ook bedenken we ingangen om teksten mee te schrijven; dat kunnen gedichten of liedjes zijn.”

Josephine: “We hebben in dit proces ook veel geïmproviseerd. Die ideeën en improvisaties daarna herhaalbaar maken, was nog best een pittige stap.”

Guy: “Gelukkig filmen we veel, zodat we het ‘s avonds terug kunnen kijken. En dan ga je de volgorde bepalen: wat kan er na elkaar? Wat zeggen deze twee scènes als je ze in context van elkaar zet?”

Jullie zijn naast professionele partners ook privépartners. Is dat soms ook lastig?

Guy: “Zo’n voorstelling neemt je helemaal in beslag, en in sommige fases lopen onze rollen een beetje uit elkaar, dat vind ik weleens ingewikkeld. Gelukkig hebben we het inmiddels zo vaak gedaan dat we weten dat het wel goedkomt. Een andere uitdaging was dat dit de eerste voorstelling is die we gemaakt hebben als ouders. Er was dus minder tijd om ‘s avonds nog ideeën te pingpongen.”

Josephine: “De voorstelling kan soms urgent aandacht opeisen ten koste van je relatie. Je neemt je werkfrustraties soms ook mee naar huis. Maar gelukkig kunnen we het op artistiek gebied meestal heel goed vinden, en heeft het vooral heel veel voordelen. Guy belichaamt echt het concept op de vloer, en dat is voor mij als choreograaf ontzettend fijn.”

Hebben jullie een kijktip voor je publiek, voorafgaand aan de voorstelling?

Josephine: “Heb geen haast, en stap er open in. Vergeet je to-do-lijstjes, vergeet dit interview en ga gewoon zitten, kijk en luister.”

Guy: “Denk er niet te veel over na. Je mag jezelf laten raken en meevoeren, maar ook zelf mee surfen.”

Foto: Katja Stempel

Interview door Merel van 't Hooft